

Zpráva o činnosti školky spolupracující s Mensou ČR

MŠ Ostrava-Poruba, Oty Synka 1834, p.o. je umístěna ve třech budovách s celkovým počtem 10 tříd, z toho 1 speciální třída zřízena podle § 16 odst. 9 školského zákona. Tato speciální třída se ve své činnosti zaměřuje i na práci s dětmi s narušenou komunikační schopností – vývojová dysfázie, balbuties, opožděný vývoj řeči apod. Kapacita speciální logopedické třídy je 14 dětí. Ve třídě, kde jsou integrovány děti s podpůrným opatřením (ADHD, mentálním postižením, poruchy chování, PAS či kombinovanými vadami). Ve třídě pedagogové a asistenti pedagoga pomocí metody strukturovaného učení. Zaměřují se na rozvíjení motorických, kognitivních, senzorických ale i sociálních dovedností dětí. Děti využívají multifunkční místnost Snoezelen, kterou mají přímo ve své školičce. Čtyři třídy se nacházejí v mateřské škole na ulici Oty Synka, další čtyři včetně speciální třídy v mateřské škole na ulici Ludvíka Podéště, mateřská škola na ulici Otakara Jeremiáše disponuje dvěma třídami. Prostorové uspořádání je ve všech budovách příspěvkové organizace téměř stejné. Všechny tři mateřské školy mají vlastní tělocvičny vybaveny náradím a náčiním pro rozvoj pohybových dovedností dětí. Všechny naše děti mohou navštěvovat infrasaunu, která se nachází v objektu MŠ O. Jeremiáše.

Mateřská škola na ulici Oty Synka se rozprostírá ve velké zahradě a poskytuje tak dětem celoročně nepřetržitý kontakt s živou přírodou, což umožňuje realizovat nepřeberné množství vzdělávacích aktivit vedoucí ke komplexnímu rozvoji osobnosti dětí a také jejich individuálnímu nadání. Na zahradě je umístěno „Malé arboretum“ a dvě pozorovací centra. Všechny tyto prvky podporují a obohacují environmentální vzdělávání dětí. Pro klidové, námětové činnosti využívají děti na zahradě altán, který také slouží i jako venkovní učebna, kde je možno kupříkladu realizovat různé experimentální a badatelsky zaměřené aktivity. Součástí zahrady je také dětské hřiště s umělým povrchem pro rozvoj sportovních i pohybových dovedností a zvyšování tělesné zdatnosti dětí.

Mateřská škola pracuje podle programu Začít spolu a tomu je uzpůsobeno jak prostředí třídy, tak vzdělávací obsah, který je koncipován tak aby podporoval jedinečnost každého dítěte, podporoval rozvoj individuálních potřeb dětí a prostřednictvím přirozeného prostředí skutečného světa rozvíjel u dětí potřebné klíčové kompetence. Děti svobodně vyjadřují své potřeby, přání a představy v prostředí, které jim poskytuje pocit bezpečí a zároveň přináší výzvy, podporuje jejich přirozené učení a kreativitu. Třídy jsou členěny do třinácti center aktivit. Všechny centra aktivit podněcují děti ke hře, poskytují příležitost procvičovat stávající dovednosti, ale také nabízejí výzvy k získávání nových zkušeností, vybízí k činnostem individuálním i kooperativním, nabízejí možnost volby a rozvíjí

všechny oblasti osobnosti i jejich specifické nadání. Každé dítě si samo vybírá, do kterého centra, který den půjde. V každém centru děti plní zadané úkoly – některé samostatně, jiné skupinově, svým tempem i vlastním způsobem. Děti si v průběhu činností v centrech aktivit přirozeně rozvíjí vlastní tvořivost i logické myšlení také i díky realizovaným aktivitám s mnoha řešeními. Pokud jsou některé děti dříve hotovy, mohou plnit náročnější dobrovolné úkoly navíc, pomáhat ostatním nebo si najít další činnost nabízenou v jiném centru. Připravené aktivity jsou odstupňovány také podle obtížnosti, děti si tak mohou volit i složitější úkoly nebo pracovat na obtížnějších variantách. Samozřejmostí je rozvoj schopností a získávání nových poznatků i dovedností dětí s různými typy nadání prostřednictvím nejrozličnějších exkurzí, výprav do přírody, besed i procházek do bezprostředního i vzdálenějšího okolí mateřské školy. V letošním školním roce jsme se aktivně zapojili do mezinárodního programu EKO škola.

Děti mohou také navštěvovat v naší MŠ bruslení, plavecký výcvik, lyžařský výcvik, kroužek angličtiny s úsměvem, kroužek taneční Carmen a judo.

Mateřská škola se také snaží o co nejlepší připravenost dětí pro vstup do primárního vzdělávání prostřednictvím realizace nejrozličnějších netradičních a mimořádných aktivit v průběhu celého školního roku ve spolupráci se Základní školou Ivana Sekaniny umístěnou v bezprostřední blízkosti mateřské školy, ale také dalšími organizacemi nabízející výukové programy pro děti před nástupem do základní školy, jako je například Malá technická univerzita, Malá digitální univerzita, Středisko přírodovědců v Ostravě aj. V průběhu předškolního období děti absolvují tzv. Trénink jazykových schopností podle D. B. Elkonina, tato metoda vychází z poznatků ruského psychologa D. B. Elkonina. Ten se od poloviny 20. století zabýval výzkumy, které se týkaly výuky čtení. Svou metodiku založil na rozvoji fonemického uvědomování. Trénink jazykových schopností vyvozuje u dětí předškolního věku vědomou orientaci ve fonologické struktuře jazyka, což je uvědomování si hláskové struktury jazyka a schopnost vědomé manipulace s těmito hláskami. Hlavním cílem „Treninku jazykových schopností podle D. B. Elkonina“ je rozvoj osobnosti dítěte a jeho kognitivního potenciálu, pozornosti, sebekontroly, komunikace, kritického myšlení a kooperace. Využitím metody se také snažíme u předškolních dětí předcházet neúspěchům ve čtení a psaní i možnému rozvoji poruch učení po vstupu do základní školy.

V rámci podpory nadání se naše děti již druhým rokem účastní Logické olympiády organizované Mensou ČR. Výsledné umístění dětí v logické olympiádě nám pomáhá identifikovat případné skryté nadání u dětí, tak abychom mohli u těchto dětí prostřednictvím tradičních i inovativních vzdělávacích metod efektivně rozvíjet jejich individuální potenciál.

Pro další zkvalitnění vzdělávání dětí a větší individualizaci vzdělávacího procesu využíváme již několik let možnosti v rámci projektů Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání – Šablony I. a Šablony II i dalších úspěšných projektů realizovaných v minulých letech se zaměřením na rozvoj polytechnických dovedností, získání nových poznatků z oblasti vědních disciplín, ale také podporu matematické, informatické, přírodovědné i předčtenářské gramotnosti. Díky všem realizovaným projektům, kupříkladu „Táto, ukaž mi to“, „Motýlí

louka“, „Věda nás baví“, „Věda nás baví 2“, „Putování s Dubínkem“ se naše mateřská škola stala moderní, nekonvenční a školou plnou života, která děti vzdělává pro život a podporuje jejich osobnostní vlastnosti i jejich individuální talent a nadání.

Při vzdělávání dětí v mateřské škole využíváme mimo jiné také moderních technologií, které každodenně zařazujeme přímo do vzdělávacího procesu. Nedílnou součástí je práce s ICT – interaktivní tabulí, počítači i tablety. Ve třídách se nachází centrum aktivity s názvem „Robotika“, kde děti pracují s robotickými hračkami prostřednictvím nich rozvíjejí logické i infromatické myšlení, předmatematické představy, prostorovou orientaci, seznamují se se základy jednoduchých algoritmů a celkově obohacují sami sebe o nové zkušenosti i poznatky vlastním zkoumáním a prací s chybou. Naše mateřská škola je také vybavena moderními vzdělávacími didaktickými pomůckami, hrami – jako je elektronická stavebnice BOFFIN, Blue Bot, didaktické pomůcky pro realizaci pokusů Mekruphy, Klang, aj. Od letošního školního roku také pravidelně zařazujeme aktivity inspirované metodou NTC Learning, která vede k rozvoji potenciálu u každého dítěte formou mentální stimulace a systematicky zaměřených fyzických cvičení. V průběhu každodenních pohybových aktivit, tělovýchovné aktivity v tělocvičně a také v průběhu pobytu venku zařazujeme cvičení motorických dovedností, koordinace, rovnováhy, akomodace oční čočky i hru s míčem (driblováním, házením ve dvojicích, házením na cíl, kutálením ve dvojicích, atd). Při práci v centrech aktivit, v průběhu ranního kruhu i v průběhu individuálních aktivit během celého dne využíváme práci se znaky a abstraktními symboly, hádankami, práci s hudbou i s textem, ale také grafomotorická cvičení k podpoře vizuomotorické koordinace s využitím doprovodu říkanek a písniček. Pro trénink vybraných oblastí kognitivních procesů využíváme především deskové hry a také řešení různých rébusů a hlavolamů. Tato metoda dětem nabízí systém učení rozvíjející rozumové schopnosti a také slouží jako efektivní nástroj pro rozvoj individuálního potenciálu dětí s určitým druhem nadání.

Naše mateřská škola také klade velký důraz na spolupráci s rodinou, nabízí rodině rozmanité formy spolupráce, které vyhovují jejím potřebám, možnostem, životnímu stylu a zázemí. Využíváme všech příležitostí a možností k navazování partnerského vztahu na základě vzájemného respektu, důvěry a pocitu sounáležitosti. Ve spolupráci se Sdružením rodičů při MŠ připravujeme pro děti a jejich rodinné příslušníky v prostorech mateřské školy i na školní zahradě řadu neformálních společensko – kulturních a sportovních akcí. Naší snahou je, aby mateřská škola byla pro rodiče přátelskou institucí, aby mohli ve stejném duchu působit na své děti. Mateřská škola má certifikát Rodiče vítáni.

Naše mateřská škola vytváří podmínky pro vzdělávání nadaných dětí bezpochyby již vytvořeným podnětným učebním prostředím tříd, které jsou pro vzdělávání uzpůsobeny programem Začít spolu. Děti si v průběhu činností v centrech aktivit přirozeně rozvíjí vlastní tvořivost i logické myšlení také i díky realizovaným aktivitám s mnoha řešeními. Diferenciace stupně obtížnosti jednotlivých úkolů v centrech aktivit podporuje u dětí přirozené rozvíjení jejich individuální úrovně v jednotlivých oblastech osobnosti a podporuje jejich specifické nadání v určitých oblastech. Pokud jsou některé děti dříve hotovy,

mohou plnit náročnější dobrovolné úkoly navíc, pomáhat ostatním nebo si najít další činnost nabízenou v jiném centru. Samozřejmostí je rozvoj schopností a získávání nových poznatků i dovedností dětí s různými typy nadání prostřednictvím nejrozličnějších exkurzí, výprav do přírody, besed i procházek do bezprostředního i vzdálenějšího okolí mateřské školy.

Podpora nadání v naší mateřské škole prolíná také způsobem vedení pedagogické diagnostiky, ke které momentálně využíváme moderní ucelený diagnostický materiál iSophi, který nám poskytuje ucelené informace o každém dítěti – jeho dovednostech, znalostech i schopnostech a pomáhá nám k tomu, abychom k jedinečné osobnostní výbavě každého z nich přistupovali adekvátně. Na základě získaných informací prostřednictvím pedagogické diagnostiky i dlouhodobého pozorování jsme schopni v rámci podpory nadání poskytnout základní poradenské služby pro rodiče – konzultacemi o rozvoji každého dítěte se snahou o systematickou zpětnou vazbu. Dětem, u kterých se projevuje známka nadání, věnujeme zvýšenou pozornost zaměřenou na to, aby se jejich projevy nadání v rozmanitých oblastech činnosti smysluplně uplatnily a s ohledem na jejich individuální možnosti dále rozvíjely. Uplatňujeme především individuální přístup, podávání podrobnějších informací, předkládání náročnějších úkolů atd. Vzhledem k někdy různorodému vývoji dětí je v některých případech velmi obtížné v prostředí třídy identifikovat mimořádné nadání, je proto v těchto případech doporučeno rodičům vyšetření ve školském poradenském zařízení.

V rámci podpory nadání u dětí se neustále rozvíjíme prostřednictvím nejrozličnějších kurzů, přednášek, seminářů i webinářů v rámci dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

V rámci sportovních dnů, pořádaných partnerskou organizací FC Poruba, jsou vytipovávány děti se sportovním nadáním, kterým je následně nabídnuto dále svůj talent rozvíjet pod vedením odborných trenérů.

Absolvovaná školení

Název kurzu	Datum	Jména proškolených učitelek
Mensa NTC Learning I	21. 05. 2019	Alena Janíčková
Mensa NTC Learning II	31.03.2023	Alena Janíčková

Alena Janíčková
ředitelka mateřské školky

V Ostravě, dne 23. října 2023